

చామకూర సత్యనారాయణ గారు

నేను నొకరోజున తలవని తలంపుగా కాటకూటేశ్వర మనేగ్రామం వెళ్లడం తటస్థించింది. అది నిడదవోలుకు నాలుగుమైళ్లదూరములోనే ఉంది. ఆగ్రామం ఆటై అంతపెద్దదని చెప్పేటందుకు వీలులేదు. ఊరంతాకలుపుతే రెండుండలు గడపుటుదేమొ! గ్రామస్థులైనా ఆటై నాగరికత కలవాళ్లుకారు.

అసలు నే నాగ్రామం వెళ్లిన పనేమో చెప్పాద్దు! అన్నటోదేవాలయం ఉందని, అది పూర్వం కాట్రాజు కూట్రాజుల కాలంలో కట్టబడిందన్నీ విని, అందే విశేషం ఉందో చూద్దామని వెళ్లాను,

ఆ దేవాలయానికి వెళ్లే త్రోవలో ఒక చెరువుంది. ఆ చెరువందం ఏమని చెప్పను? మొగమంతా కళ్లుచేసుకొనీ అటై చూశాను ఒకగంటనేపు.

గంగమ్మతల్లి తామరాకులతోను, ఏకసించిన తామరపుష్పాలతోను, ముసుగు వేసుకొంది. ఆసమయం సాయంత్రంకావడంచేత, ఆకాశాన్ని చిత్రవిచిత్రంగావ్వాపిస్తోన్నాయి రకరకాల రంగులు. గంగమ్మతల్లికిరంగులంటే ప్రీతి కాబోలును. వెయ్యికళ్లపెట్టుకుని నిత్యం చూస్తూఉంటుంది. కనుపించిన రంగల్లా తనకే కావాలని పూసుకుంటుంది.

అప్పుడే సూరన్న గారుకూడా పగలంతా ఆకాశవీధిని ప్రయాణం చేసిచేసి అలసి పొయ్యాడు కాబోలు, మెలమెల్లగా, విశ్రమించడానికి దిగుతున్నాడు పడమటి కొండమీదికి.

నే నావినోదమంతా ఓచెట్టుకి జారగిలబడి చూస్తునేఉన్నాను. కాని ఆవినోదంచూచి ఆనందించడానికి మాటుగా మతిపోయింది నాకు. అప్పుడు “నాకుంచ రంగులుఉంటే నా?” అనుకున్నాను అనుకుంటే నేమిలాభం?

సృష్టిరహస్యం తెలుసుకోవడం ఎవరి తరమనేతత్వంలో? దేవాలయం వైపు ముఖం త్రిప్పాను.

అప్పుడే ఒకకాపాడు ఎదురయ్యాడు. కాపును అడిగాను:

నేను—ఎతే, ఓకాపూ! ఓకాపూ! ఈపొలం ఎవ్వరిది?

కాపు—ఏటి బాబు?

నేను—(వీడికి చెముడు కాబోలునురా దేముడా అనుకొని గొంతుకు బ్రద్దలయ్యేటట్టు) ఈపొలం ఎవ్వరిది?

కాపు—ఇనిపిచ్చింది బాబు! చెయిటి ముండా కొడుకునండి. ఈపొలం పేరడుగుతారా? కర్ణంగోరుండి.

నేను—నుటి ఈగుడిపేరో?

కాపు—తెల్లండి, ఏం తెలుస్తుంది బాబూ! మా అయ్యోరు సిన్నప్పడు రెండచ్చరం ముక్కలొత్తయిగందాని, బల్లోవత్తే వల్లోసి బల్లో కెల్నందుకీ చిచ్చయ్యిందుండి. మీయంటి పెబువులేదైనా వెచ్చితే, తూర్చేటో, పడవటేటో తెల్లండి.

(నేను వేసే ఈగొప్పప్రశ్నలకు చదువులు, శాస్త్రాలుకూడా ఎందుకో అనుకొని)

నేను—పోని ఈ దేముడు పేరు తెలుసునా?

కాపు—దేవుడికి పేరేటి బాబు? మా వోల్లంతా దేవుడేనంటారండి! బాబు! ఓచుట్ట ముక్క పారేత్తారా! ముసలిముండాకొడుకు నుండి.

నేను—తాతా! చూశావు? చుట్టలు కాల్చడమనేది మాయింటా వంటకూడా లేదు. ఈ అగాతీసుకుని నీ ఇష్టం వచ్చింది కొనుక్కో. అని చెప్పి వాడి సమాధానాలకు నవ్వుకున్నాను కొంతసేపు వాడూ పొలం దాటాడు. నేను గుల్లోకల్లాను. చూడండి తమాషా!

గుడి ప్రక్క చెట్టుమీద “గలగల” చప్పుడయ్యింది. కన్నుమూసి కన్ను తెరిచేటంతలో ఎక్కడనుం చొచ్చాయో ఒకకోతులదండు ప్రత్యక్షమయ్యింది.

అనేమనుకొన్నాయో నన్ను చూచి కాపల్లె దుడ్డుకర్ర, తట్ట తలపాగా లేవనుకొన్నాయి కాబోలు!

కిచకిచ లాడుతూ ముట్టేశాయి నా చుట్టూ. ఏం చెయ్యను? నోళ్లు తెరిచుకొని,

“గుర్ గుర్” శబ్దంచేస్తూ నావైపు తీవ్రంగా చూడడం మొదలుపెట్టాయి.

నాకైతే లోపల భయంగానే ఉంది. “శివు నాజ్జలేందే చీమైనాకుట్ట”దని పెద్దలు చెప్పిన ముక్క జ్ఞాపకం తెచ్చుకొని పైకిమాత్రం ధైర్యంగానే భగవంతుడి మీద భారంవేసి, అవేం చేస్తాయో చూద్దామని కదలకుండా, మెదలకుండా నిలుచున్నాను.

వచ్చి నాకండ్లువా ఒకటి, పంచికొంగో కటి పట్టకొని లాగి నన్ను వెర్రి పుల్లాయిని చేశాయి. ఏమంటే ఏంచేస్తాయో అనిభయం చేత కొయ్య బారాను.

కాని జంతువులకున్న జ్ఞానం మానవులకు లేదనిపించింది.

అనిపించిందన్న మాటే! నిజంగాలేదుకూ, డాను. ఆవుకున్న స్వార్థత్యాగం - కుక్కకు గుర్రానికి ఉన్న విశ్వాసం, - కాకులకున్న సంఘ మైత్రి, కపోతములకున్న ఏకఃత్వీవ్రతము, సృష్టికి అధికులమను మనుష్యులకుందామరి?

అందులో దూరంగాఉన్న ఒకపండుకోతి “ఆయనవరో పెద్దమనిషిలాగున్నాడు, ఆయన జోలి మీకెందుకరా”. అని కాబోలు “కిచ కిచ” యని అరచింది.

ఆకోతిమూక మధ్యస్థంగా ఉన్న పెద్ద కోతిని—భగవానుడూ, పురాణపురుషుడు ఐన శ్రీరామచంద్రుని ముఖ్యభక్తుడైన శ్రీ ఆంజ

నేయుడే. ఆరూపంగా ప్రత్యక్షమయ్యాడా అనుకొని చూచేసరి కొక రెప్పపాటుకాలంలో ఒకకోతైనాలేదు నాదగ్గర. వెళ్లిపోయాము. ఎక్కడివక్కడకు వెళ్లి పెద్దకోతిచుట్టూ గుమి గూడాము. అప్పుడు నేననుకున్నానుకదా:

“పీటిలో ఉన్న ఐకమత్యమే కనుక మనుష్యుల్లో ఉంటే ఈపాటికి స్వరాజ్యము రాకపోయిందా?”

సరి అది ఆలాఉండగా, ఇంకోవైపున మరోవినోదం కనుపించింది. అదేమిటంటూ రేమో! కోతులకుటుంబము. ఒకఆడకోతి, మగకోతి, భార్యభర్తలు కాబోలు. ఒకదాని తల్లో ఒకటి పేలుచూసుకోవడం ఆరంభించాయి.

అల్లాఅవిపేలుచూసుకొంటూ ఉంటేవాటి పిల్లలుకాబోలు, వాటి ఆనందాన్ని అవి ఒక దానిపైఒకటి గెంతుచు అవన్నీ కలసి పేలు చూసుకుంటూ ఉన్న పెద్దకోతులమీద గెంతడం మొదలు పెట్టాయి. ఒక గెంతడమేనా? వాటికి విసుగుపుట్టటంత అల్లరిచేశాయి.

కాని వాటికేమైనా కోపం వచ్చిందనుకున్నారేమో?

లేదు సుమండీ! లేదు! ఎంతమాత్రమూ లేదు!

వాటిగొడవలో అవున్నాయి.

అదెంతో ఆశ్చర్యంగా కనుపించింది నాకు. కనుపించి, ఎంతో జ్ఞానం కలవాళ్లం, ఓర్పుగలవాళ్లం, అనుకునే మనము కాసంత పిల్లలు గట్టిగా ఏడుస్తే గిట్టక వాళ్లు అల్లరి చేస్తే కర్తవీసుకు చావగొట్టడానికి వెళ్లే మనము — జంతువులనుంచి కూడా నేర్చుకోవలసినది చాలా ఉందని తెలుసుకున్నాను.

